



Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 15/13
Люксембург, 21 февруари 2013 г.

Решение по дело C-282/11
Salgado González/INSS, TGSS

Правото на Съюза не допуска испанската правна уредба относно реда и условията за изчисляване на пенсията за осигурителен стаж и възраст, доколкото тази правна уредба не отчита в достатъчна степен обстоятелството, че заинтересованото лице е работило и в държава членка, различна от Испания

Испанското законодателство предоставя право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по пенсионноосигурителна схема, при условие че е натрупан минимален осигурителен стаж от петнадесет години. „Основата“ на това обезщетение се изчислява чрез сумиране на осигурителния доход на работника през петнадесетте години, които непосредствено предхождат последната вноска в Испания и разделяне на получената сума на 210. Този делител 210 съответствал на общия брой на годишните вноски — 12 обикновени и 2 извънредни — за период от 15 години.

Г-жа Salgado González се е осигурявала в Испания към специална схема за самостоятелно заетите лица, от 1 февруари 1989 г. до 31 март 1999 г., и в Португалия — от 1 март 2000 г. до 31 декември 2005 г. Тя подава заявление за получаване на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Испания, която ѝ е отпусната от Националния институт за социално осигуряване (НИСС), с действие от 1 януари 2006 г., като основата на тази пенсия е 336,86 EUR месечно.

За да провери дали г-жа Salgado González е плащала социалноосигурителни вноски в продължение на най-малко 15 години, НИСС взема предвид — в съответствие с правото на Съюза — както осигурителния ѝ стаж в Испания, така и този в Португалия. При все това, за да определи основата на пенсията НИСС сумира осигурителните доходи в Испания в периода от 1 април 1984 г. до 31 март 1999 г. — тоест през петнадесетте години, предхождащи плащането на последната вноска на г-жа Salgado González в Испания — и ги разделя на 210. Тъй като г-жа Salgado González започва да плаща вноски към испанското социално осигуряване едва от 1 февруари 1989 г., осигурителният ѝ доход за периода от 1 април 1984 г. до 31 януари 1989 г. е включен в изчисленията на НИСС със стойност нула.

Тъй като счита, че при изчисляването на пенсията ѝ за осигурителен стаж и възраст трябва да се включат и вноските, които е платила в Португалия, г-жа Salgado González подава молба за преразглеждане на посочения размер и за определянето му на 864,14 EUR месечно. След като НИСС отхвърля молбата ѝ, г-жа Salgado González сезира Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Върховен съд на Галисия, Испания).

Тази юрисдикция посочва, че няма съмнения относно това, че за изчисляване на основата на пенсията, която следва да се изплати от Испания, не е възможно да се отчетат вноските, направени в Португалия, но иска от Съда да установи, дали испанската правна уредба, която не допуска адаптиране нито на продължителността на осигурителния период, нито на

делителя, използвани с оглед да се отчете фактът, че работникът е упражнил правото си на свободно движение, съответства на правото на Съюза¹.

Според тази юрисдикция испанската правна уредба установява неравно третиране на местните работници и работниците мигранти. От една страна, при еднакъв размер на социалноосигурителните вноски работникът мигрант от Общността би получил по-ниска пенсионна основа от местния работник, който се е осигурявал само в Испания. От друга страна, по-дългият осигурителен стаж в друга държава членка, различна от Испания, означава, че работникът мигрант разполага с по-малка част от периода си на активна трудова заетост, за да трупа осигурителен стаж в Испания, а единствено испанският осигурителен стаж може да бъде взет предвид за изчисляването на пенсията.

В самото начало Съдът припомня, че правото на Съюза не създава обща схема за социална сигурност, а позволява продължаване на съществуването на отделни национални схеми и има за единствена цел да осигури координирането им. В този смисъл държавите членки запазват компетентността си да уреждат системите си за социална сигурност. При упражняването на тази компетентност обаче държавите членки трябва да спазват правото на Съюза, и в частност признатата на всеки гражданин на Съюза свобода на движение и на пребиваване на територията на държавите членки. Ето защо работниците мигранти не трябва да търпят намаляване на размера на социалноосигурителните им обезщетения поради това, че са упражнили правото си на свободно движение.

На следващо място Съдът припомня, че когато съгласно законодателството на държава членка обезщетенията се изчисляват въз основа на средния размер на вноските — какъвто е случаят в Испания — правото на Съюза предвижда, че изчисляването на средния размер на вноските се извършва само с оглед на размера на действително платените вноски. Оказва се обаче, че за изчисляването на основата на обезщетението на г-жа Salgado González НИСС е взел предвид не само действително платените в Испания вноски, но и фиктивен осигурителен период от 1 април 1984 г. до 30 януари 1989 г., за да изпълни условието за петнадесетгодишен осигурителен стаж, предхождащ плащането на последната вноска в испанското социално осигуряване. Поради това, че осигурителният доход за тези периоди е трябвало да бъде включен в изчисленията със стойност нула, отчитането им е довело до намаляване на средния осигурителен доход. Трябва обаче да се констатира, че подобно намаление не би било налице, ако г-жа Salgado González се беше осигурявала само в Испания, без да упражнява правото си на свободно движение, а това противоречи на правото на Съюза.

Съдът добавя, че положението би могло да бъде различно, ако испанското законодателство предвиждаше механизми за адаптиране на метода за изчисляване на основата на пенсията за осигурителен стаж и възраст при отчитане на обстоятелството, че работникът е упражнил правото си на свободно движение. В случая делителят би могъл да бъде коригиран, за да отрази броя на действително платените обикновени и извънредни вноски на осигуреното лице.

Поради това Съдът отговаря, че правото на Съюза не допуска национална правна уредба, съгласно която основата на пенсията за осигурителен стаж и възраст на самостоятелно зает работник, мигрант или не, неизменно се изчислява въз основа на осигурителния му доход през точно определен референтен период, предхождащ плащането на последната му

¹ По-конкретно, на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 26), в изменената му и актуализирана редакция съгласно Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г. (ОВ L 28, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35 и поправка в ОВ L 32, 6.2.2008 г., стр. 31), изменен с Регламент (ЕО) № 629/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година (ОВ L 114, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 227), и на Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка в ОВ L 33, 7.2.2008 г., стр. 12), изменен с Регламент (ЕО) № 988/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. (ОВ L 284, стр. 43).

вноска в социалното осигуряване на тази държава, към който доход се прилага точно определен делител, но нито продължителността на този период, нито използваният делител могат да се адаптират, за да се отчете фактът, че съответният работник е упражнил правото си на свободно движение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708